

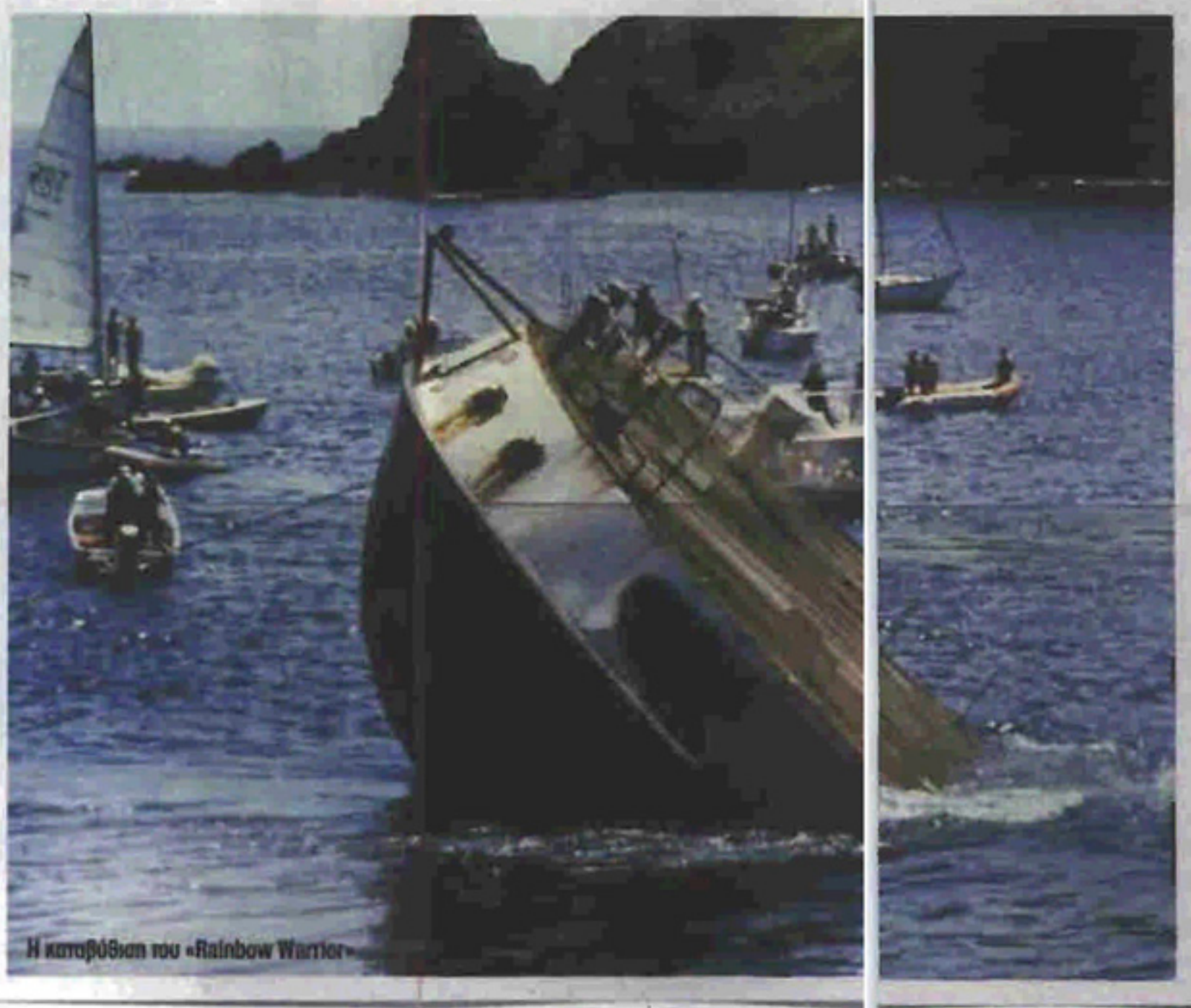
culture
EDITORIAL

μαχητές της Ουτοπίας

Καλή η πραγματικότητα, καλύτερο το όνειρο. Για την ακρίβεια, η πρώτη δεν υπάρχει δίχως το δεύτερο κι ο καλύτερος τρόπος για να κατανοήσει κανείς τον άρρηκτο δεσμό τους είναι να βρεθεί στο **ECOFILMS** της Ρόδου. Δέκα χρόνια με ντοκιμαντέρ για το περιβάλλον, μια δεκαετία με την φανέλα της οικολογίας. Ανεξάρτητο σινεμά, δημιουργοί και θεατές εναλλακτικοί μακριά από τα ειδικά εφέ, το ψηφιακό υπερθέαμα, τις μόδες και τα κλισέ γύρω από το σεξ, την ψυχανάλυση, τον πλούτο, τις ανέσεις και το lifestyle.

Τι σημαίνει αληθινή ζωή, τι σημαίνει ισορροπία με τη φύση, ποιες είναι οι πραγματικές ανάγκες του σημερινού ανθρώπου, όταν δεν συνθλίβεται μεταξύ του Μουντιάλ, του ΔΝΤ και του ιλουστρασιόν ερωτισμού; Αν μολύνεται το περιβάλλον, αν μολύνεται η οικονομία, πώς να μην μολυνθούν η ψυχή και το μυαλό; Τα τοξικά είναι χημικά, ύστερα χρηματοπιστωτικά, στη συνέχεια κοινωνικά, είτε συλλογικά είτε ατομικά. Με δυο λόγια, εάν τα ντοκιμαντέρ υποτίθεται απλώς πως περιορίζονται στην τεκμηρίωση,

στην καταγραφή και στην πληροφόρηση, διόλου δεν σημαίνει ότι δεν χωρούν στο εσωτερικό τους οι ελπίδες και τα όνειρα, ψυχισμός και φαντασία, δηλαδή το πιο κρίσιμο υλικό για την επιβίωση, την πρόοδο και την ανάπτυξη, που δεν είναι άλλο από την Ουτοπία, με όμικρον κεφαλαίο. Στο φετινό πρόγραμμα ένας τίτλος κυριολεκτεί. Ο Λούτσο Ιγκλέσιας από την Ισπανία κι ο Άλεξ Ρουίζ από την Κολομβία συνυπογράφουν την «**ΥΤΟΡΙΑ**», στηριγμένη σε μαρτυρίες κι αληθινά περιστατικά, με πρωταγωνιστές ανθρώπους που αφιέρωσαν τη ζωή τους για ν' αντιμετώπισουν οικολογικές, κοινωνικές ή πνευματικές κρίσεις, αλληλένδετες πολύ συχνά. Όταν θυσιαστείς για την πολύτιμη ουσία των πραγμάτων, η ζωή στο ανταποδίδει. Μήνυμα αισιόδοξο, σκέφτεται ο θεατής,

Η κατοχύρωση του «Rainbow Warrior»

ο βομβαρδισμένος από διαφημίσεις τηλεοπτικές, από μέθη καλοκαιρινή, την επέλαση των τουριστών, τις μικρές καθημερινές καταστροφές και την ανατίναξη του ασφαλιστικού συστήματος.

Μήπως είναι πολυτέλεια όλ' αυτά, ιστορίες πράσινες μ' άλογα και δράκους του ιδίου χρώματος, παραμύθια για ένα πουκάμισο αδειανό, για να φιγουράρει το γένος της Μπιρμπίλη; Όχι ακριβώς. Μάλλον, όταν η μόλυνση μετατρέπεται σε προϊόν, προετοιμάζοντας μια νέα οικονομική «φούσκα», τα φωτεινά παραδείγματα γίνονται όλο και πιο απαραίτητα, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για τη συνέπεια των λόγων και των πράξεων.

Ανάμεσα, λοιπόν, στις βραβευμένες ταινίες «Οι μαχητές του Ουράνιου Τόξου», ισορροπούν μεταξύ του χθες και του σήμερα, των αυτοσχέδιων δράσεων και του σύγχρονου προγραμματισμού.

Τέσσερις δεκαετίες πριν, πέντε Ευρωπαίοι κι ένας Νεοζηλανδός συγκροτούν την πρωτοπόρα ομάδα της Greenpeace, εγκαταλείπουν τα πάντα, αφυπνίζουν την κοινή γνώμη, σταματούν τις πυρηνικές δοκιμές της Γαλλίας στον Ινδικό Ωκεανό, πολεμούν την ρύπανση και την αδικία με δράση κι όχι με πολιτική ρητορική, μεταφέρουν ολό-

κληρο χωριό ιθαγενών με το πλοίο τους, το «Rainbow Warrior», και μετατρέπονται σ' ενοχλητικό παράγοντα, μ' αποτέλεσμα να δεχθούν βομβιστική επίθεση και να διακοπεί βιαίως η δραστηριότητά τους. Σήμερα, από το μικρό νησάκι Waiheke της Νέας Ζηλανδίας κάνουν τον αναπόφευκτο απολογισμό, τι έχασαν, τι κέρδισαν, τι άξιζε, τι προδόθηκε, τι άλλαξε. Όλα, ίσως, σ' ένα λογοπαίγνιο: Greenpeace, rest in peace. Σε απλή μετάφραση, Greenpeace, αναπαύσου εν ειρήνη, αφού τους ακτιβιστές τούς διαδέχθηκαν υπάλληλοι κι ένα κίνημα αυθεντικό, μαχητικό και πρωτοπόρο έχει πλέον μετατραπεί σε μια ακόμα πολυεθνική εταιρεία.

Ναι, πάντοτε η εξάπλωση, ο γιγαντισμός, η αναγνώριση και η τεράστια οικονομική ενίσχυση υπονόμειαν την ανεξαρτησία και

την καθαρότητα των στόχων, μα ο χαμός του πλοίου και των αρχικών επιδιώξεων δεν κατάφερε να διαλύσει τη φιλία, ούτε την επίδραση των ιδεών. Ναι, η συνέπεια είναι εφικτή, μ' άλλα λόγια όλα είναι δυνατά και, πιο πέρα, οποιαδήποτε ουτοπία είναι ρεαλιστική, δεν είναι ματαιοπονία ν' αγωνιζόμαστε για τον καλύτερο κόσμο και για την καλύτερη ζωή. Τα πλοία ναυαγούν, οι ουτοπίες ποτέ. Οι γερόλυκοι παλιόφιλοι δένουν κοιτσιδάκι τα γκρίζα τους μαλλιά, ακούνε μουσική, καλλιεργούν το χωραφάκι, παίζουν με τα παιδιά, μιλούν στην κάμερα, το μάτι τους γυαλίζει πάντα, φωτογραφίες της νεότητάς παντού.

Όχι, δεν πρόκειται για το «Μικρό σπίτι στο λιβάδι», αλλά για ένα πυκνό, συγκινητικό κι εξαιρετικά επίκαιρο σκόλιο της Σουζάνε Ράες για την αληθινή σημασία της ουτοπίας και για την κρίσιμη μάχη των ανθρώπων, των μικρών ομάδων που αποτελούν παράδειγμα και οδηγό του μέλλοντος. Σ' αυτό θαρρείς προσβλέπουν κι οι «Τουρίστες του διαστήματος», αναζητώντας το πανάρχαιο όνειρο του ανθρώπου να ταξιδέψει στο σύμπαν, εκεί όπου αμίγουν τα θαύματα και οι εκπλήξεις, στην τιμή των είκοσι εκατομμυρίων δολαρίων.

Πλήρωμα και σκάφος ρωσικό, επιβάτης μια πλούσια Αμερικανίδα, Ελβετός ο σκηνοθέτης Κρίστιαν Φρέι. Στον αντίποδα, η Μάι Ισκαντέρ διηγείται την ιστορία τριών εφήβων που κάνουν «Όνειρα σκουπιδιών», επιδιώκοντας την ανακύκλωση του 80% των σκουπιδιών στα προάστια του αχανούς Καΐρου, μπροστά από κάθε δυτικού τύπου «πράσινη» πρωτοβουλία. Φτώχεια, μόλυνση κι υπανάπτυξη δεν απαγορεύουν στην υπερηφάνεια, στην αισιοδοξία και στην εφευρετικότητα ν' ανθίσουν, μετατρέποντας σε πρωτοπόρους τους ονειροπόλους.

Τέτοιος θα ήθελε να μείνει και ο Νικολά Σαρκοζί στην Ιστορία, επιστρατεύοντας διάσημους αρχιτέκτονες να σχεδιάσουν το μελλοντικό «Μεγαλειώδες Παρίσι». Κρίση γενικευμένη, από τη μια, αντίλογος μ' εκτόξευση στο διάστημα, στο όνειρο, στην υπέρβαση, στην φαντασία και στην δημιουργικότητα, απ' την άλλη. Ντοκιμαντέρ του παρόντος, με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, να η περιουσία της οικολογικής συνείδησης. Συμπληρώνοντας την πρώτη του δεκαετία, το φεστιβάλ **ECOFILMS** μπορεί να νιώθει υπερήφανο, οι Ρόδιοι, οι ξένοι και οι φίλοι του τυχεροί. ☺

ΑΚΡΟΒΑΣΙΕΣ
 του ΑΝΔΡΕΑ ΤΥΡΟΥ

πίσουν οικολογικές, κοινωνικές ή πνευματικές κρίσεις, αλληλένδετες πολύ συχνά. Όταν θυσιαστείς για την πολύτιμη ουσία των πραγμάτων, η ζωή στο ανταποδίδει. Μήνυμα αισιόδοξο, σκέφτεται ο θεατής,